Advies aan B&W

Onderwerp

Beleidskader Wmo Oss 2025-2029.

Datum	21-1-25	**Naam en telefoon**	Elke Haanraadts, 06 52045609
Afdeling	MM MO	**Portefeuillehouder**	Hilde de Wit

Wat adviseer je te besluiten?

1. *De raad voor te stellen het Beleidskader Wmo Oss 2025-2029 vast te stellen.*
2. *In te stemmen met de reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Oss en deze ter kennisgeving aan de raad te brengen.*

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De afgelopen jaren hebben we over het algemeen naar tevredenheid Wmo-ondersteuning geboden aan de inwoners van Oss. Echter, sociaal maatschappelijke ontwikkelingen, oplopende kosten (herverdelen van schaarste) en tekorten op de arbeidsmarkt, maken duidelijk dat we niet door kunnen gaan zoals we de afgelopen jaren deden. Dit vraagt een strategische heroriëntatie. We moeten keuzes maken èn kunnen onderbouwen wie een beroep kan doen op ondersteuning. Immers, de meest kwetsbare inwoners van Oss moeten ook in de toekomst kunnen rekenen op ondersteuning. De sociale basis en het oplossend vermogen van de samenleving, substitutie van ondersteuning en domein overstijgende samenwerking zijn hierin de sleutelwoorden. Met het Osse beleidskader Wmo geven we richting aan deze opgave en aan het begrotingsprogramma Zorg en Welzijn.

Oss werkt op het gebied van de Wmo samen met gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO). Ons lokale beleid is een vertaling en aanscherping van het Regionaal beleidskader Wmo 2024-2028, en het regionale Koersdocument inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2024-2028.

Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan verschillende ontwikkelingen binnen de gemeente Oss.

- De *Wet maatschappelijke ondersteuning 2015* schrijft gemeenten voor periodiek een plan vast te stellen met de beleidsvoornemens van het college inzake de Wmo. Met het beleidskader Wmo voldoen we aan deze verplichting. Naast de Wmo omvat dit beleidskader ook onze verantwoordelijkheden op grond van de *Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).* Deze biedt handvatten om hulp te bieden aan mensen met (zware) geestelijke problematieken die geen vrijwillige zorg willen. Verder geven we voor een deel uitvoering aan onze lokale verantwoordelijkheden van het *Integraal Zorgakkoord (IZA)* en het Regioplan IZA Noordoost-Brabant (december 2023)*,* het *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)* en het *programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)*[1].
- Coalitieakkoord 2022-2026: samen duurzaam vooruit.
  Het beleidskader Wmo sluit goed aan op de ambities uit het coalitieakkoord. Daarin is te lezen dat het college zorg en welzijn meer toekomstgericht wil organiseren, en door krapte op de arbeidsmarkt én de beperkte budgetten keuzes wil maken met een goede balans tussen curatieve zorg en preventieve zorg. Verder noemt het college mantelzorg als speerpunt.
- Visie sociaal domein, visie sociale basis Oss en relevante beleidsdocumenten
  Op dit moment is een visie voor het sociale domein Oss in voorbereiding, deze visie zal op korte termijn ter besluitvorming worden aangeboden. Daarnaast is eind 2022 is de visie op de sociale basis Oss 2040 vastgesteld. Beide visies zijn richtinggevend voor het Wmo beleidskader. Verder leggen we de verbinding met het Osse beleidskader integraal jeugdbeleid 2024-2027, de Osse visie op wonen, welzijn en zorg (2023), ons nog op te stellen gezondheidsbeleid, onze aanpak

[1] Het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen markeert een nieuwe norm in de ouderenzorg: *zelf als het kan, thuis als het kan en digitaal als het kan.*

geldzorgen en maatschappelijke participatie zoals opgenomen in het wetsvoorstel *Participatiewet in Balans*, een herziening van de participatiewet.
- Strategische heroriëntatie Oss
  De gemeente Oss staat op dit moment voor forse financiële uitdagingen die vraagt om een strategische heroriëntatie. Het beleidskader Wmo biedt hier handvatten voor.

Welk resultaat willen we bereiken?

Meedoen mogelijk maken is dé missie van het sociaal domein Oss. Al onze inwoners moeten de mogelijkheid hebben om mee te doen aan onze samenleving. *Meedoen mogelijk maken* gebeurt zoveel mogelijk door mensen en hun verschillende sociale netwerken zelf. Wij helpen de samenleving waar we kunnen. En als inwoners daarnaast ondersteuning nodig hebben, dan bieden we deze samen met onze partners. Hierbij behandelen we mensen als mensen en vertrouwen we op het goede van de mens. Voor de Wmo hebben we deze missie vertaald in de volgende ambities:
a) In Oss helpen inwoners elkaar en mag iedereen meedoen (sociale basis).
b) Inwoners van Oss die dat nodig hebben, krijgen passende ondersteuning waarbij lichte, informele of collectieve hulp de basis is.
c) Voorzieningen zijn vindbaar, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed.

Welke argumenten zijn er voor dit advies? (=want)

1.1 Met het beleidskader Wmo Oss voldoen we aan onze wettelijke taak.

De *Wet maatschappelijke ondersteuning 2015* schrijft gemeenten voor periodiek een plan vast te stellen met de beleidsvoornemens van het college inzake de Wmo.

1.2 De beleidsuitgangspunten Wmo helpen ons bij het maken van keuzes om de Wmo

toekomstbestendig te houden en bij de strategische heroriëntatie.

Schaarste in de hele zorgketen vraagt een scherpe afweging waar zorg en ondersteuning het meeste nodig is, en wat we van inwoners zelf mogen verwachten. Vanuit onze visie sociaal domein Oss en visie op de sociale basis in Oss, hebben we daarom beleidsuitgangspunten geformuleerd. Deze zijn richtinggevend voor de ambities en doelen voor de Wmo in Oss.

1.3 De beleidsagenda Wmo helpt ons te prioriteren.

In de bijlage van het Wmo beleidskader is een beleidsagenda opgenomen. Hierin staan de belangrijkste activiteiten voor de komende jaren genoemd. Deze hebben prioriteit boven andere of eventuele nieuwe thema's.

Wat zijn kanttekeningen, tegenargumenten of risico's? (=maar)

1.1 Alleen het opstellen van een beleidskader verandert niets.

Met het opstellen van een beleidskader hebben we nog niets bereikt. Door uitvoering te geven aan de onderdelen van de beleidsagenda conform de beleidsuitgangspunten borgen we de voortgang. Het is belangrijk een goede informatiepositie te hebben zodat we keuzes in tijden van schaarste kunnen onderbouwen en toetsen. Om te volgen of we onze ambities en doelen realiseren, hebben we per doel een aantal indicatoren beschreven. Op basis hiervan rapporteren we jaarlijks. Op basis van de rapportage, sturen we indien nodig ons beleid bij.

1.2 De richtinggevende uitgangspunten dragen onvoldoende bij aan realisatie van de ambities.

De richtinggevende uitgangspunten zijn tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek en veel gesprekken. Desondanks kan in de praktijk blijken dat ze onvoldoende bijdragen aan onze ambities. Met name het uitgangspunt '*Betrokkenheid, legitimiteit en rendement vormen het kader bij afwegingen'* vraagt om goede instrumenten om daadwerkelijk deze waardendriehoek als afwegingskader te kunnen gebruikten. Dit is opgenomen in de beleidsagenda.

1.3 De beleidsagenda is niet uitvoerbaar.

Onze beleidsagenda bevat per ambitie een aantal thema's voor de komende jaren. De uitvoering hiervan doen we samen met inwoners en partners. Prioritering van onze voornemens wordt mede

bepaald door de vraag van inwoners, de mogelijkheden van de uitvoeringspraktijk en financiële mogelijkheden. Dit onderzoeken we per thema.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

Financiële aspecten komen terug bij de uitwerking van de thema's in de beleidsagenda.

b. Informatiebeveiliging en Privacy

Niet van toepassing.

c. Communicatie

Na vaststelling door de raad delen we de visie met iedereen die input heeft geleverd, en met onze belangrijkste samenwerkingspartners. De visie krijgt voor veel betrokkenen pas lading bij de uitwerking van de implementatie-agenda sociale basis. Denk aan inwoners, dorps- en wijkraden, verenigingen, inwonersinitiatieven, zorg- en welzijnspartners.

d*. Uitvoering*

Uitvoering van de beleidsagenda doen we in nauwe samenwerking met de afdeling Zorg en onze partners.

e. Overlegd met

De visie is opgesteld in samenwerking met:

- Gemeente Oss: de afdelingen Mens & Maatschappij, Zorg, Werk, Inkomen en Schuldhulpverlening. Ook is input gevraagd aan de afdeling LWE.
- Adviesraad Sociaal Domein (diverse gesprekken).
- ONS Welzijn.

Daarnaast is een themabijeenkomst met college en DT over de Wmo (nov. 2023) benut evenals een BOT-sessie met de raad (aug. 2023).

Bijlagen

- Beleidskader Wmo Oss 2025-2029
- Advies Adviesraad sociaal domein
- Reactie van het college op het advies van de Adviesraad sociaal domein.
- Raadsvoorstel Wmo Oss 2025-2029.

Samenvatting (=korte inhoud)

Het Osse beleidskader Wmo beschrijft onze beleidsuitgangspunten, ambities en doelstellingen voor de Wmo voor de komende jaren. Ook is opgenomen hoe we de voortgang gaan evalueren en volgen. Dit beleidskader moet ons helpen om rechtvaardige keuzes te maken. Prioritering van onze voornemens wordt mede bepaald door enerzijds de vraag van inwoners, en anderzijds de mogelijkheden van de uitvoeringspraktijk.

In dit document geven we ook inzicht in hoe wij werken in de gemeente Oss. In kaders schetsen we onze werkwijze, zoals de route tot ondersteuning en de Samenwerkwijze.